

Лобогрійка

Остап Вишня

— Слухайте, Іване Петровичу, що я вам скажу!— так звернулася ланкова Оленка Крицева до голови колгоспу.

— Слухаю! Що ж такого ти мені скажеш? — промовив голова колгоспу Іван Петрович.

— Ви знаєте, що ми на своїй ділянці чекаємо не менш як тридцять п'ять центнерів з гектара озимої пшениці?!

— Знаю! І сам прикидав, що, мабуть, буде не менше!

— А в лобогрійці дишло поламане! Коса поіржавіла, в шестернях зубки повибивані! Чим я пшеницю коситиму? — вела далі Оленка.

— І-і-і, чого такого надумала? — махнув рукою Іван Петрович. — Коли ще ті жнива, а ти вже за лобогрійку! Встигнемо!

Оленка не відставала.

— Ну да! — сердилася Оленка, — досидимосся до того часу, що завтра вже жнивувати, а тоді: "Давай! Давай! Чому лобогрійка несправна?! Я ж казав!" Так чи не так, Іване Петровичу?

— Та чого прискіпалася, як шевська смола?! Ти грамотна?

— Грамотна!

— Читала постанову правління, де чорним по білому написано: "Увесь збиральний реманент одремонтувати, щоб він був готовий до збиральної кампанії!" Читала, питаю?

— Читала! Так якби ж можна було запрягти пару коней чи волів у ту постанову й косити нею пшеничку. А то постанова єсть, а лобогрійка он бур'яном заросла, і не видно, щоб хтось із ковалів до неї підходив! Оце тільки я й підійшла та трохи бур'ян потолочила, а то стояв би й досі, як той очерет!

— Устигнемо з козами на торг! — одмахнувся від Оленки Іван Петрович.

Оленка постояла трохи, махнула рукою і побігла в поле.

— Ну, як із лобогрійкою? — запитали Оленку подружки. — Ремонтуватимуть?

— Ет! — махнула рукою Оленка. — Встигнемо, каже голова, і все!

Дівчатка замислились.

Коси вони вже собі придбали, придбали й бабку коси клепати.

Бруски й мантачки вже лежали на полиці в Оленки, в коморі.

Дід Андрій уже робив дівчатам грабки, а як грабки поробить, то він їм і коси виклепає й нагострить.

Щовечора підбігала до діда Андрія Оленка:

— Мабуть, уже, дідусю, покурили? Нате! Це дуже міцний, дідусю, тютюн і запашний! А оце двоє яєчок. Я їх зварила ріденько: повечеряйте!

— Та спасибі, я не голодний! — мотав головою дід Андрій. — Є в мене що вечеряти!

— Е ні, дідусю, візьміть, візьміть!

— Ну добре, — казав дід Андрій, — коси я вам направляю, грабки пороблю.

— А на жатках, на лобогрійках ви розумієтесь, дідусю?

— Їздити на лобогрійках я їздив! Знаю, де мастити, як косу нагострити, як і коли скидати! Все це я знаю! — говорив дід Андрій.

— А як несправні шестерні та валик не крутиться, полагодити вмієте чи ні? — допитувалася Оленка.

— Ну, на механіці я не дуже! То вже що ні, то ні! Для того є механіки!

Увечері Оленка говорила своїм дівчаткам:

— Коси в нас будуть, і добрі коси! Дід Андрій постарається! От якби нам ще лобогрійку! Ми б тоді за два-три дні схопили і жито, й пшеницю! І так, щоб жодної зернини не втратити!

Дівчатка думали.

Тоді знову Оленка:

— Слухай-но, Галинко! — звернулася вона до Галинки, чорнявої дівчини з отакеними косами, чорними-чорними, як воронове крило, і з отакеними очима, карими-карими. — Слухай-но, Галинко! Твій Сашко...

— Який він мій?! Ще що вигадаете?! — спалахнула Галинка.

— Ні, він, Галинко, не твій, то в мене так зірвалося! Так отой самий Сашко, що... той... ну, одне слово, він бригадир тракторної бригади...

— Ну і що з того? — спалахнула Галинка.

— Так от що: як побачиш ти його сьогодні ввечері...

— І хто його там увечері, того Сашка, бачитиме? Подивіться ви на них! І отаке й вигадують! — спалахнула Галинка.

— Ні, Галиночко, я не кажу, що обов'язково ввечері. Я кажу, що як взагалі ти його зустрінеш...

— А чого обов'язково я його зустріну? — спалахнула Галинка. — Таке й вигадаете!

— Та ні, Галиночко, я ж такого нічого не кажу, що тільки ти його зустрінеш, я тільки и кажу, що він найчастіше тобі зустрічається... Так ти його попроси, може, він лобогрійку полагодить... Він же ж у тебе на всі руки...

— А чого саме він "у мене" на всі руки?! Таке й вигадують! — спалахнула Галинка.

— Та ні, — Оленка до неї, — я кажу, що взагалі він на всі руки... Попроси, Галинко!

— Полагодить! — сказала Галинка. — Я йому ще позавчора казала, увечері, як під яблунею стояли... Ой! — зашарілася Галинка. — Ні, не під яблунею, а як зустрілася з ним у полі! Він казав, що полагодить, як тільки з парами впорається...

— Так чого ж ти мовчала?

— Та... — такнула Галинка.

Завтра жнива...

Іван Петрович, голова колгоспу, побачивши Оленку, вигукнув:

— Де там та лобогрійка?! Постанова була? Була! Взавтра жнива? Жнива! Тоді тільки собак годуємо, як на лови йдемо! Я ж казав! Чим узавтра коситимеш?

- Лобогрійкою! — одказала Оленка. — І косами!
- Справна лобогрійка? — сердито запитав Іван Петрович.
- Справна!
- Тож-бо то й є! От що значить вчасна постанова.

1948